

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum pietas sit speicalis virtus? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

est per accidens, ratione alicuius necessitatis instatatis, in qua tenetur ei subuenire, non autem thesaurizare, quia si in longinquum: quia naturaliter non parentes filiorum, sed filii parentum sunt successores.

Ad tertium dicendum, quod cultus & officium, ut Tullius dicit*, debetur omnibus sanguine iunctis, & patriæ benevolis. Non tamen æqualiter omnibus, sed præcipue parentibus; alijs autem secundum propriam facultatem, & decentiam personarum.

ARTIC. III.

Virum pietas sit specialis virtus ab alijs distincta?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod pietas non sit specialis virtus ab alijs distincta. Exhibere enim obsequium & cultum aliquibus, ex amore procedit. Sed hoc pertinet ad pietatem. Ergo pietas non est virtus à charitate distincta.

* 2 Præterea, Cultum Deo exhibere, est proprium religionis. Sed etiam pietas exhibit cultum Deo, ut dicit August.* 10. de ciuit. Dei. Ergo pietas non distinguuntur à religione.

* 3 Præterea, Pietas quæ exhibet cultum & officium patriæ, videtur esse idem cum iustitia legali, quæ respicit bonum commune. Sed iustitia legalis est virtus generalis, ut patet per Philosoph. in 5. ethicor. Ergo pietas non est virtus specialis.

SED contra est, quod ponitur à Tullio + pars iustitiae.

R E S P O N D E O dicendum, quod aliqua virtus specialis est, ex hoc quod respicit aliquod obiectum secundum aliquam specialem rationem. Cum autem ad rationem iustitiae pertineat, quod debitum alij reddat: vbi inuenitur specialis ratio debiti, alicui personæ, ibi est specialis virtus. Debetur autem aliquid alicui specialiter, quia est connaturale principium, producens in esse, & gubernans: Hoc autem principium respicit pietas, in quantum parentibus, & patriæ, & his qui ad hæc ordinantur, officium

537

* li. 2. de
Inuenit in
fol. 4. an-
te med.
tom. 5.

lib. 10. c.
1. 10. 5.

* li. 5 ethi.
c. 1. et 2.
+ li. 2. de
Inuenit in
fol. 4. an-
te fin. l. b.

Kk 4 & cul-

520 QVÆSI. C. I. ART. III.
& culeum impedit: & ideo pietas est specialis virtus,
Ad primum ergo dicendum, quod sicut religio est
quædam protestatio fidei, & spei, & charitatis, quibus
homo primordialiter ordinatur in Deum: ita etiam
pietas est quædam protestatio charitatis, quam quis
habet ad parentes & ad patriam.

Ad secundum dicendum, quod Deus longè excellētiori modo est principium essendi & gubernationis, quam pater vel patria: & ideo alia virtus est religio, qua cultum Deo exhibet, à pietate, quæ exhibet cultum parentibus & patriæ. Sed ea quæ sunt
*Ex cap. 1.
habetur.* creaturarum, per quamdam superexcellentiam & causalitatem transferuntur in Deum, ut Dionys. dicit in lib. * de diu. nom. Vnde per excellentiam pietatis cultus Dei nominatur, sicut & Deus excellenter dicitur pater noster.

Ad tertium dicendum, quod pietas se extendit ad patriam, secundum quod est nobis quoddam essendi principium. Sed iustitia legalis respicit bonum patris, secundum quod est bonum commune. Et ideo iustitia legalis magis habet quod sit virtus generalis, quam pietas.

ARTIC. IV.

*Vtrum occasione religionis sint prætermittenda
pietatis officia in parentes?*

538

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod occasione religionis sint prætermittenda pietatis officia in parentes. Dicit enim Dominus Luc. 14. Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & vxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest meus esse discipulus. Vnde & in laudem Iacobi, & Ioannis, Matt. 4. dicitur, quod relictis retribus & patre, secuti sunt Christum. Et in laudem Leuitarum dicitur Deuter. 33. Qui dixit patri suo & mari sua, nescio vos, & fratribus suis, ignoro illos; & nescierunt filios suos: hi custodierunt eloquium tuum. Sed ignorando parentes & alios consanguineos, vel etiam odiendo

cos,